

Затверджую
Голова приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»
проф. Віктор ГРЕШТА
« 28 » квітня 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)).

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно)) ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (за заявою вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- вибирати і вживати правильні граматичні форми сучасної англійської мови;
- знаходити помилки в запропонованій граматичній структурі;
- виконувати адекватній письмовий переклад запропонованих уривків професійних текстів;
- застосовувати лексичні та граматичні трансформації;
- вдало використовувати не лише загальноживану, але й фахову технічну лексику;
- добирати і правильно вживати контекстні синоніми;
- розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання;
- правильно застосовувати відповідні терміни та дефініції;
- давати відповіді на теоретичні питання з пройдених курсів.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Граматика англійської мови.

- Іменник.
- Артикль.
- Займенник.
- Прикметник та прислівник.

- Граматичні часи.
- Безособові форми дієслова.
- Модальні дієслова.
- Прийменник.

2. Вступ до перекладознавства

- Теорія перекладу та перекладознавство. Предмет, завдання та методи теорії перекладу.
- Аспекти перекладу. Загальна, часткова та спеціальна теорії перекладу.
- Головні методи теорії перекладу. Норми перекладу.
- Еквівалентність та адекватність. Основні види еквівалентності. Прагматична адекватність тексту.
- Прагматика та прагматичне значення. Визначення прагматики. Питання перекладуваності. Прагматично адекватний та неадекватний переклади. Ступені перекладуваності з прагматичної точки зору.

3. Мова науково-технічної комунікації

- Параметри диференціації стилів мовлення.
- Основні позамовними характеристиками науково-технічних текстів.
- Різновиди науково-технічних текстів та жанри, що репрезентують ці різновиди.
- Структурні та графічні ознаки фахових текстів, включаючи жанрові відмінності.
- Мовні (лексичні та граматичні) характеристики науково-технічних текстів української та англійської мов.

4. Порівняльна лексикологія англійської та української мов

- Слово та основні типи значень. Денотативне та конотативне значення. Значення та контекст.
- Словотвір в англійській мові. Продуктивні способи словотвору в англійській мові. Афіксація. Словоскладання. Конверсія. Скорочення.
- Морфемна структура слів. Типи морфем.
- Запозичення. Асиміляція запозичень: фонетична адаптація, граматична та лексична асиміляції.

5. Порівняльна граматики англійської та української мов

- Зіставна характеристика іменника та його категорій в англійській та українській мовах. Артикль. Граматичне значення і морфологічні категорії іменника в англійській та українській мовах. Аломорфні та ізоморфні характеристики англійських та українських іменників.
- Зіставна характеристика прикметника та його категорій в англійській та українській мовах.
- Дієслово в англійській та українській мовах. Морфологічна та функціональна характеристика дієслів. Аломорфні та ізоморфні риси англійських та українських дієслів. Категорія особи, числа, роду, виду, часу.

- Парадигматичні розряди дієслів в англійській та українській мовах. Зіставна характеристика видо-часових форм дієслова. Категорія стану та способу.

- Граматичне значення е особових форм дієслова, їх іменні та дієслівні характеристики. Інфінітив в англійській та українській мовах. Герундій в англійській мові.

6. Історія англійської мови

- Сучасні германські мови, їх розповсюдження та класифікація. Проблема періодизації історії англійської мови. Індоевропейські мови. Германська група мов.

- Іменник у давньоанглійській мові. Його морфологічна структура та категорії.

- Найважливіші зміни в англійському консонатизмі в середньоанглійській період. Зміни в системі приголосних у середньоанглійській період. Утворення шиплячих. Зникнення гіменат та фонологізація голосу в системі спірантів.

- Формування англійської мови в XV-XVII століттях. Введення книгодрукування, виникнення літературної мови. Розвиток англійської мови у період Ренесансу.

7. Термінологія.

- До питання визначення терміну. Термінологія і номенклатура.

- Словниковий склад мови науки та техніки. Термінологія та загальноповживана лексика.

- Семантичні процеси у термінології. Термінологізація та детермінологізація наукової лексики; семантична деривація; загальноповживані лексичні одиниці; пряме та переносне значення слова; загальне значення та спеціалізоване значення; звуження, розширення значення; метафоричні та метонімічні переноси.

- Інтернаціональна лексика, її класифікація.

- Асиметрія термінологічних систем. Відсутність перекладацьких взаємооднозначних відповідностей. Полісемія. Паралельна варіантність. Основи лінгвістичного зіставлення у термінознавстві.

- Класифікація термінів.

8. Стилїстика

- Семантичні угруповання, їх види та характеристика (синоніми, антоніми, омоніми, пароніми).

- Словниковий склад англійської мови. Стилїстична диференціація словникового складу англійської мови. Спеціальна книжна та розмовна лексика. Термінологічна лексика та її риси. Процеси детермінологізації. Сленг та його специфічні риси. Архаїзми, історизми. Неологізми, їх класифікація.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 граматичних завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо знати головні правила англійської граматики.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань на лексичні трансформації, добір правильної синонімічної лексики, використання технічних термінів. Відповідь на питання цього рівня вимагає від абітурієнта знань технічних термінів сучасної англійської мови, вміння добрати правильний вислів із комунікативно-прагматичним наміром.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить теоретичні питання з наступних профільних для фаху «Германські мови та літератури» дисциплін: вступ до перекладознавства, теоретична фонетика, порівняльна лексикологія, порівняльна граматики, історія англійської мови, термінологія, стилістика. Вони дозволяють з'ясувати рівень теоретичних знань абітурієнта.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад / Л.П Білозерська. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 232 с.
2. Бондарець О. В., Терещенко Л. Я., Дубічинський В. В. Основи українського термінознавства та перекладу науково-технічної літератури / Бондарець О. В., Терещенко Л. Я., Дубічинський В. В. – Харків : НТУ «ХП», 2002. – 68 с.
3. Булик-Верхола С. З., Наконечна Г. В., Теглівець Ю. В. Основи термінознавства / С. З. Булик-Верхола, Г. В. Наконечна, Ю. В. Теглівець. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 160 с.
4. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов / Л.Г. Верба. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 248 с.
5. Волошук В. І., Лут, К.А. Конспект лекцій з дисципліни «Стилістика» для студентів 4 курсу спеціальності 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно). Усіх форм навчання / Укл. В.І. Волошук К.А. Лут. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019.- 106 с.
6. Гончаренко Г.С. Introduction to practical English : навч. посібник для студентів фак. романо-герм. філології ун-тів та пед. ін-тів інозем. мов / Г.С. Гончаренко. – К. : Вища школа. Голов. вид-во, 1976. – 183 с.
7. Д'яков А.С. Основи термінотворення. Семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А.С. Д'яков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. – К. : Академія, 2000. – 323 с.
8. Квеселевич Д.І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. посібник / Д. І. Квеселевич, В.П. Сасіна. – Вінниця : Нова книга, 2001. – 117 с.
9. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української мови: структура наукового тексту/ А. П. Коваль. – К. : Вища школа, 1970. – 306 с.
10. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 464с.
11. Кузнецова І.В. Конспект лекцій з курсу «Термінологія» для студентів 4 курсу спеціальності «Переклад» для усіх форм навчання. Частина 1 / Укл. : І.В.Кузнецова. – Запоріжжя, 2013. – 108 с.
12. Кузнецова І.В. Конспект лекцій з курсу «Загальне термінознавство» для студентів 4-го курсу спеціальності 035.04. «Германські мови та літератури (переклад включно)» на пряму підготовки 035 «Філологія» усіх форм навчання .Частина 2. / Укл. : І. В. Кузнецова. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 96 с.
13. Кущ Е. О. Переклад як засіб комунікації в науково-технічній сфері / Е. О. Кущ. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2019. – 138 с.
14. Кущ Е. О., Кузнецова І. В. Переклад галузевих науково-технічних текстів. Підручник для студентів 3-4 курсу спеціальності «Філологія» [Текст] / Е. О. Кущ І. В., Кузнецова. – Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2019. – 360 с.

15. Лут К. А., Четвертак, Є. О. Практична грамати́ка англійської мови: Іменник. Прикметник. Дієслово» для студентів 1 курсу спеціальності «Переклад». Денна форма навчання / Укл. : К. А. Лут, Є. О. Четвертак. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2019. – 172 с.
16. Непийвода Н. Ф. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект) / Н. Ф. Непийвода. – К. : ТОВ «МФА», 1997. – 303 с.
17. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А.Г. Ніколенко. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 528 с.
18. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови : навч. посібник / В.Ю. Паращук. – 2-ге вид., стереотип. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 232 с.
19. Хавкіна О.М. Конспект лекцій з дисципліни «Лексикологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія освітньої програми «035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Вид. 2-ге (відредаг. і доповн.) / Укл.: Хавкіна О.М. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 66 с.
20. Kushch, E. O. History of the English language [Text] / E. O. Kushch. – Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2019. – 206 p.
21. Kushch E. Varieties of English. Monograph / E. Kushch. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В. – 2021. – 182 с.
22. Vassilyev V.A. English phonetics. Theoretical Course / V.A Vassilyev. – М. : Higher school publishing house, 1970. – 324 p.
23. Alexander L.G. Longman Advanced Grammar / L.G. Alexander. – Harlow : Longman, 2008. – 306 p.
24. Hewings Martin. Advanced Grammar in Use : A self-study reference and practice book for advanced learners of English : with answers / M. Hewings. – 2th. ed. – Cambridge : Cambridge University Press, 2005. – 294 p.
25. Dooley Jenny. Grammarway 4 / Jenny Dooley, Virginia Evans. – Express Publishing, 2009. – 224 p.
26. Yang J. T. An outline of scientific writing: for researcher with English as a foreign language / J. T. Yang. – Singapore: World Scientific, 1999. 176 p.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності код «назва спеціальності»
(назва освітньої програми)
« 28 » квітня 2023р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 035 Філологія (035.041
Германські мови та літератури (переклад включно))

Ірина КУЗНЕЦОВА